

ใหม่ล่าสุด!

ตรงตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรใหม่
สำหรับ นักเรียนชั้น ม.2

ช่วงชั้นที่ **3**
(ระดับมัธยมศึกษาต้น)

TOP

ชั้น

ม.2

วิชา คณิตศาสตร์

- สรุปเนื้อหาแบบเจาะลึก ชัดเจน เข้าใจง่าย (ทั้งเทอมต้นและเทอมปลาย)
- ศึกษาทำความเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนทุกเรื่องด้วยตัวเองอย่างได้ผล
- แบบฝึกหัดเพื่อทดสอบความรู้ ครอบคลุมทุกประเด็นพร้อมเฉลยละเอียด

เหมาะสำหรับ

นักเรียน ที่ต้องการทบทวนเนื้อหาอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อผลสอบที่ยอดเยี่ยม

ครู-อาจารย์ สำหรับใช้เป็นคู่มือประกอบการสอน

เพื่อประสิทธิภาพสูงสุด และเสริมความเข้าใจในแต่ละเรื่องยิ่งขึ้น **ควรใช้ควบคู่กับหนังสือ "ชุด TEST"**

คำนำ

หนังสือ ชุด TOP เป็นหนังสือคู่มือเตรียมสอบแนวใหม่ เหมาะสำหรับนักเรียนที่ต้องการทบทวนเนื้อหาอย่างละเอียด เพื่อผลการสอบที่ยอดเยี่ยม และสำหรับครูอาจารย์ เพื่อใช้เป็นคู่มือประกอบการสอน ซึ่งได้จัดพิมพ์แยกวิชา-แยกชั้น ตามระดับการศึกษาของนักเรียน ดังนี้

- **TOP ระดับประถมต้น** (ชั้น ป.1, ป.2 และ ป.3) มีทั้งหมด 15 เล่ม (วิชาละ 1 เล่ม/ชั้น) โดยพิมพ์แยกเป็นชั้นละ 5 วิชา คือ คณิตศาสตร์, ภาษาไทย, สังคมศึกษา, วิทยาศาสตร์ และ ภาษาอังกฤษ

- **TOP ระดับประถมปลาย** (ชั้น ป.4, ป.5 และ ป.6) มีทั้งหมด 15 เล่ม (วิชาละ 1 เล่ม/ชั้น) โดยพิมพ์แยกเป็นชั้นละ 5 วิชา คือ คณิตศาสตร์, ภาษาไทย, สังคมศึกษา, วิทยาศาสตร์ และ ภาษาอังกฤษ

- **TOP ระดับมัธยมต้น** (ชั้น ม.1, ม.2 และ ม.3) มีทั้งหมด 15 เล่ม (วิชาละ 1 เล่ม/ชั้น) โดยพิมพ์แยกเป็นชั้นละ 5 วิชา คือ คณิตศาสตร์, ภาษาไทย, สังคมศึกษา, วิทยาศาสตร์ และ ภาษาอังกฤษ

- **TOP ระดับมัธยมปลาย** (ชั้น ม.4, ม.5 และ ม.6) มีทั้งหมด 26 เล่ม (วิชาละ 1 เล่ม/ชั้น) โดยพิมพ์แยกเป็นชั้นละ 9 วิชา คือ ภาษาไทย, ภาษาอังกฤษ, สังคมศึกษา, ฟิสิกส์, เคมี, ชีววิทยา, คณิตศาสตร์ 1, คณิตศาสตร์ 2 และ วิทยุกายภาพชีวภาพ

หนังสือ TOP เล่มนี้ สำนักงานบัณฑิตแนะแนว ได้มอบให้ผู้เขียนทำการปรับปรุง, เพิ่มเติม และแก้ไขความผิดพลาดต่างๆ จากต้นฉบับเดิม ทั้งในส่วนของ การสรุปเนื้อหา, แบบฝึกหัด และเฉลย เพื่อให้มีความสมบูรณ์ตรงตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของกระทรวงศึกษาธิการ จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือนี้จะอำนวยความสะดวกแก่นักเรียนและครูอาจารย์มากพอควร และหากพบข้อบกพร่องประการใด โปรดแจ้งให้ทางสำนักงานทราบด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

สำนักงานบัณฑิตแนะแนว

TOP ชั้น ม.2 วิชาคณิตศาสตร์

กองบรรณาธิการ : ไพจิตร ศุภพิมล สุตาภัทร ชัยชนะ ปรีนทร เสนไสยย์ กัญญาณัฐ ฟูผล

คอมพิวเตอร์ : เพียวร์ ชาวบ้านช่อง สุจิตตา ไชยจันลา สาริกา โกยรัมย์ อระสา อุ่นทรพันธุ์

ศิลปกรรม : บุญเลิศ จันทร์นาค อธิรุต พงษ์ศิริรัตน์ ปรีดาวรรณ ชลชีพ

เจ้าของ : สำนักงานบัณฑิตแนะแนว

เลขที่ 1033/4 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400

โทรศัพท์ 02-2794808 และ 02-6195844 แฟกซ์ 02-6171820

พิมพ์ที่ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดรุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์

เลขที่ 195/6 หมู่ 5 ซอยพุทธบูชา 44 แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กทม. 10140 โทรศัพท์ 02-8706301-3

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2537 : ห้ามลอกเลียน คัดลอก จัดพิมพ์ หรือทำซ้ำ

ไม่ว่าส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ก่อนได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร

สำนักงานบัณฑิตแนะแนว 1033/4 ถ.พหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กทม. 10400
Website : www.bunditnaenaew.com แฟกซ์อัตโนมัติ 02-6171820 และ 02-2796611
ฝ่ายประชาสัมพันธ์ โทรศัพท์ 02-2794808 เปิดทำการทุกวัน (จันทร์-อาทิตย์) เวลา 08.00-17.00 น.
ฝ่ายประสานงานโรงเรียน-ร้านค้า โทรศัพท์ 02-2794433 เฉพาะวันจันทร์-วันศุกร์ เวลา 08.00-17.00 น.

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544

กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 3 (ม.1-ม.3)

สาระที่ 1 : จำนวนและการดำเนินการ

- มาตรฐาน ค 1.1 : เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง
- มาตรฐาน ค 1.2 : เข้าใจถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการของจำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการ
- มาตรฐาน ค 1.3 : ใช้การประมาณค่าในการคำนวณและแก้ปัญหาได้
- มาตรฐาน ค 1.4 : เข้าใจในระบบจำนวนและสามารถนำสมบัติเกี่ยวกับจำนวนไปใช้ได้

สาระที่ 2 : การวัด

- มาตรฐาน ค 2.1 : เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัด
- มาตรฐาน ค 2.2 : วัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัดได้
- มาตรฐาน ค 2.3 : แก้ปัญหาเกี่ยวกับการวัดได้

สาระที่ 3 : เรขาคณิต

- มาตรฐาน ค 3.1 : อธิบายและวิเคราะห์รูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติได้
- มาตรฐาน ค 3.2 : ใช้การนึกภาพ (visualization) ใช้เหตุผลเกี่ยวกับปริภูมิ (spatial reasoning) และใช้แบบจำลองทางเรขาคณิต (geometric model) ในการแก้ปัญหาได้

สาระที่ 4 : พีชคณิต

- มาตรฐาน ค 4.1 : อธิบายและวิเคราะห์แบบรูป (pattern) ความสัมพันธ์ และฟังก์ชันต่างๆ ได้
- มาตรฐาน ค 4.2 : ใช้นิพจน์ สมการ อสมการ กราฟ และแบบจำลองทางคณิตศาสตร์อื่นๆ แทนสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนแปลความหมายและนำไปใช้แก้ปัญหาได้

สาระที่ 5 : การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น

- มาตรฐาน ค 5.1 : เข้าใจและใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลได้
- มาตรฐาน ค 5.2 : ใช้วิธีการทางสถิติและความรู้เกี่ยวกับความน่าจะเป็นในการคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผล
- มาตรฐาน ค 5.3 : ใช้ความรู้เกี่ยวกับสถิติและความน่าจะเป็นช่วยในการตัดสินใจและแก้ปัญหาได้

สาระที่ 6 : ทักษะ/กระบวนการทางคณิตศาสตร์

- มาตรฐาน ค 6.1 : มีความสามารถในการแก้ปัญหา
- มาตรฐาน ค 6.2 : มีความสามารถในการให้เหตุผล
- มาตรฐาน ค 6.3 : มีความสามารถในการสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์และการนำเสนอ
- มาตรฐาน ค 6.4 : มีความสามารถในการเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ ได้
- มาตรฐาน ค 6.5 : มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑

กลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์

สาระที่ ๑ : จำนวนและการดำเนินการ

- มาตรฐาน ค ๑.๑ : เข้าใจถึงความหลากหลายของการแสดงจำนวนและการใช้จำนวนในชีวิตจริง
- มาตรฐาน ค ๑.๒ : เข้าใจถึงผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการของจำนวนและความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินการต่างๆ และใช้การดำเนินการในการแก้ปัญหา
- มาตรฐาน ค ๑.๓ : ใช้การประมาณค่าในการคำนวณและแก้ปัญหา
- มาตรฐาน ค ๑.๔ : เข้าใจระบบจำนวนและนำเสนอสมบัติเกี่ยวกับจำนวนไปใช้

สาระที่ ๒ : การวัด

- มาตรฐาน ค ๒.๑ : เข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการวัด วัดและคาดคะเนขนาดของสิ่งที่ต้องการวัด
- มาตรฐาน ค ๒.๒ : แก้ปัญหาเกี่ยวกับการวัด

สาระที่ ๓ : เรขาคณิต

- มาตรฐาน ค ๓.๑ : อธิบายและวิเคราะห์รูปเรขาคณิตสองมิติและสามมิติ
- มาตรฐาน ค ๓.๒ : ใช้การนึกภาพ (visualization) ใช้เหตุผลเกี่ยวกับปริภูมิ (spatial reasoning) และใช้แบบจำลองทางเรขาคณิต (geometric model) ในการแก้ปัญหา

สาระที่ ๔ : พีชคณิต

- มาตรฐาน ค ๔.๑ : เข้าใจและวิเคราะห์แบบรูป (pattern) ความสัมพันธ์ และฟังก์ชัน
- มาตรฐาน ค ๔.๒ : ใช้นิพจน์ สมการ อสมการ กราฟ และตัวแบบเชิงคณิตศาสตร์ (mathematical model) อื่นๆ แทนสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนแปลความหมายและนำไปใช้แก้ปัญหา

สาระที่ ๕ : การวิเคราะห์ข้อมูลและความน่าจะเป็น

- มาตรฐาน ค ๕.๑ : เข้าใจและใช้วิธีการทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล
- มาตรฐาน ค ๕.๒ : ใช้วิธีการทางสถิติและความรู้เกี่ยวกับความน่าจะเป็นในการคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผล
- มาตรฐาน ค ๕.๓ : ใช้ความรู้เกี่ยวกับสถิติและความน่าจะเป็นช่วยในการตัดสินใจและแก้ปัญหา

สาระที่ ๖ : ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์

- มาตรฐาน ค ๖.๑ : มีความสามารถในการแก้ปัญหา การให้เหตุผล การสื่อสาร การสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ และการนำเสนอการเชื่อมโยงความรู้ต่างๆ ทางคณิตศาสตร์ และเชื่อมโยงคณิตศาสตร์กับศาสตร์อื่นๆ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

อัตราส่วน ร้อยละ และการประยุกต์

1. อัตราส่วน (Ratio)

1.1 อัตราส่วน (Ratio) คือ ความสัมพันธ์ที่แสดงการเปรียบเทียบปริมาณ 2 ปริมาณ หรือมากกว่า ซึ่งอาจมีหน่วยเดียวกันหรือหน่วยต่างกันได้

เช่น อัตราส่วนครู : นักเรียน = 1 : 25

อัตราส่วนนักเรียนชั้นมัธยม 1 : มัธยม 2 : มัธยม 3 = 600 : 592 : 589

อัตราส่วนของปริมาณ a ต่อปริมาณ b เขียนแทนด้วย $a : b$ หรือ $\frac{a}{b}$ ($b \neq 0$) เรียก a ว่า **จำนวนแรก** หรือ **จำนวนที่หนึ่ง** ของอัตราส่วน และเรียก b ว่า **จำนวนหลัง** หรือ **จำนวนที่สอง** ของอัตราส่วน

อัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบปริมาณ 2 ปริมาณที่มีหน่วยเดียวกัน ไม่นิยมเขียนหน่วยกำกับไว้ เช่น อัตราส่วนของจำนวนแพทย์ต่อจำนวนผู้ป่วยของโรงพยาบาลไทยเจริญเป็น 127 : 836,594

อัตราส่วนแสดงการเปรียบเทียบปริมาณ 2 ปริมาณที่มีหน่วยต่างกัน นิยมเขียนหน่วยกำกับไว้ เช่น อัตราส่วนของจำนวนปากกาเป็นด้ามต่อราคาเป็นบาทเป็น 4 : 20

1.2 อัตรา (Rate) คือ ข้อความที่แสดงความสัมพันธ์ของปริมาณ 2 ปริมาณ เช่น

- น้ำตาลทรายราคากิโลกรัมละ 18 บาท
- อัตราเร็วของรถโดยสารประจำทาง 100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- อัตราเร็วของแสงในสุญญากาศ 3.0×10^8 m/s

โดยทั่วไปเราสามารถเขียนอัตราส่วนแทนอัตราได้ เช่น กิโลกรัมละ 18 บาท จะเขียนเป็นอัตราส่วน 1 : 18 อัตราเร็ว 100 กิโลเมตรต่อชั่วโมง จะเขียนเป็นอัตราส่วน 100 : 1 เป็นต้น

1.3 อัตราส่วนที่เท่ากัน คือ อัตราส่วนที่แสดงอัตรา (Rate) เดียวกัน

พิจารณาข้อมูลต่อไปนี้

จำนวนปากกา (ด้าม)	1	2	3	4	5	...
ราคาปากกา (บาท)	5	10	15	20	25	...

จากความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนปากกา และราคาปากกา ตามตารางข้างต้นจะพบว่าอัตราส่วน 1 : 5 หรือ 2 : 10 หรือ 3 : 15 หรือ 4 : 20 หรือ 5 : 25 ได้มาจากการซื้อปากกาในราคาเดียวกัน คือ ปากกา 1 ด้าม ราคา 5 บาท เรียกอัตราส่วนเหล่านี้ว่า **อัตราส่วนที่เท่ากัน**

1.4 การหาอัตราส่วนที่เท่ากัน ทำได้โดยนำจำนวนเดียวกันที่ไม่ใช่ 0 (ศูนย์) มาคูณ (หลักการคูณ) หรือหาร (หลักการหาร) ทั้งจำนวนที่หนึ่งและจำนวนที่สองของอัตราส่วน

$$\begin{aligned} \text{หลักการคูณ} \quad \frac{4}{20} &= \frac{4 \times 2}{20 \times 2} = \frac{8}{40} & \text{หลักการหาร} \quad \frac{4}{20} &= \frac{4 \div 2}{20 \div 2} = \frac{2}{10} \\ &= \frac{4 \times 3}{20 \times 3} = \frac{12}{60} & \frac{4}{20} &= \frac{4 \div 4}{20 \div 4} = \frac{1}{5} \end{aligned}$$

1.5 การตรวจสอบการเท่ากันของอัตราส่วนพิจารณาอัตราส่วน $\frac{a}{b}$ และ $\frac{c}{d}$ ซึ่งนำมาคูณไขว้ในรูป $\frac{a}{b} \times \frac{c}{d}$ ดังนี้

ถ้าผลคูณไขว้	$ad = bc$	จะสรุปได้ว่า	$\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$
	$ad \neq bc$	จะสรุปได้ว่า	$\frac{a}{b} \neq \frac{c}{d}$
ในทางกลับกัน ถ้า	$\frac{a}{b} = \frac{c}{d}$	จะสรุปได้ว่า	$ad = bc$
	$\frac{a}{b} \neq \frac{c}{d}$	จะสรุปได้ว่า	$ad \neq bc$

ตัวอย่างที่ 1 จงหาอัตราส่วนที่เท่ากับอัตราส่วน 1.2 : 0.05

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad 1.2 : 0.05 &= \frac{1.2}{0.05} \times \frac{100}{100} \quad \text{หรือ} \quad 1.2 : 0.05 = \frac{1.2}{0.05} \times \frac{200}{200} \\ &= \frac{120}{5} & &= \frac{240}{10} \end{aligned}$$

อัตราส่วนที่เท่ากับ 1.2 : 0.05 คือ 120 : 5 หรือ 240 : 10

ตัวอย่างที่ 2 จงตรวจสอบว่าอัตราส่วนต่อไปนี้เท่ากันหรือไม่

$$1) \frac{2}{3} \text{ และ } \frac{6}{9} \qquad 2) \frac{4}{5} \text{ และ } \frac{7}{9}$$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad 1) \text{ จากการคูณไขว้ } \frac{2}{3} \times \frac{6}{9} & \qquad 2) \text{ จากการคูณไขว้ } \frac{4}{5} \times \frac{7}{9} \\ \text{จะได้} \quad 2 \times 9 = 18 & \qquad \text{จะได้} \quad 4 \times 9 = 36 \\ 3 \times 6 = 18 & \qquad \text{จะได้} \quad 5 \times 7 = 35 \\ \text{ดังนั้น} \quad 2 \times 9 = 3 \times 6 & \qquad \text{ดังนั้น} \quad 4 \times 9 \neq 5 \times 7 \\ \text{นั่นคือ} \quad \frac{2}{3} = \frac{6}{9} & \qquad \text{นั่นคือ} \quad \frac{4}{5} \neq \frac{7}{9} \end{aligned}$$

1.6 อัตราส่วนของจำนวนหลายๆ จำนวน

การเปรียบเทียบอัตราส่วนของจำนวนที่มากกว่า 2 จำนวนขึ้นไป ให้นำอัตราส่วนเหล่านั้นมาเชื่อมโยง โดยทำปริมาณของสิ่งที่เป็นตัวร่วมของ 2 อัตราส่วน ให้เป็นปริมาณที่เท่ากัน โดยใช้หลักการคูณหรือหลักการหาร

$$\begin{array}{lcl} \text{ถ้า} & A : B & = 3 : 5 \\ \text{และ} & B : C & = 5 : 7 \\ \text{แล้ว} & A : B : C & = 3 : 5 : 7 \end{array}$$

ในที่นี้ B เป็นตัวร่วมที่มี
ปริมาณ 5 หน่วยเท่ากัน

ตัวอย่างที่ 3 ให้อัตราส่วนของพริกป่น : เกลือ = 2 : 3 และอัตราส่วนของเกลือ : น้ำตาลทราย = 2 : 7 จงหาอัตราส่วนของพริกป่น : เกลือ : น้ำตาลทราย

$$\begin{array}{lcl} \text{วิธีทำ} & \text{พริกป่น : เกลือ} & = 2 : 3 \\ & & = 4 : 6 \\ \text{และ} & \text{เกลือ : น้ำตาลทราย} & = 2 : 7 \\ & & = 6 : 21 \end{array}$$

แนวคิด เกลือเป็นตัวร่วมของอัตราส่วน
ทำให้มีปริมาณเท่ากัน โดย
ใช้ 2 คูณอัตราส่วน 2 : 3
ใช้ 3 คูณอัตราส่วน 2 : 7

$$\therefore \text{อัตราส่วนพริกป่น : เกลือ : น้ำตาลทราย} = 4 : 6 : 21$$

ตัวอย่างที่ 4 ถ้า $3A : 4B : 5C = 6 : 7 : 8$ แล้ว จงหาค่าของ $A : C$

$$\begin{array}{lcl} \text{วิธีทำ} & 3A : 4B : 5C & = 6 : 7 : 8 \\ & 3A : 5C & = 6 : 8 \\ \text{หรือ} & \frac{3A}{5C} & = \frac{6}{8} \\ & \frac{A}{C} & = \frac{6}{8} \times \frac{5}{3} \\ & & = \frac{30}{24} = \frac{5}{4} \\ & \therefore A : C & = 5 : 4 \end{array}$$

ตัวอย่างที่ 5 ถ้า $P : Q : R = 1 : 4 : 2$ และ $S : Q = 3 : 7$ แล้ว จงหาค่าของ $P : Q : R : S$

$$\begin{array}{lcl} \text{วิธีทำ} & P : Q : R & = 1 : 4 : 2 \\ & & = 7 : 28 : 14 \\ & S : Q & = 3 : 7 \\ & & = 12 : 28 \\ \therefore & P : Q : R : S & = 7 : 28 : 14 : 12 \end{array}$$

แนวคิด Q เป็นตัวร่วมของอัตราส่วน
ทำให้มีปริมาณเท่ากัน โดย
ใช้ 7 คูณอัตราส่วน 1 : 4 : 2
ใช้ 4 คูณอัตราส่วน 3 : 7

2. สัดส่วน (Proportion)

2.1 สัดส่วน คือ ประโยคทางคณิตศาสตร์ที่แสดงการเท่ากันของอัตราส่วนสองอัตราส่วน เช่น
อัตราส่วน 1 : 5 เท่ากับ 3 : 15 เขียนในรูปสัดส่วน คือ $\frac{1}{5} = \frac{3}{15}$

ตัวอย่างที่ 6 จงหาค่า x ในสัดส่วน $\frac{17}{13} = \frac{85}{x}$

วิธีทำ

$$\begin{aligned}\frac{17}{13} &= \frac{85}{x} \\ x &= 85 \times \frac{13}{17} \\ x &= 65\end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ 7 จงหาค่า a ในสัดส่วน $\frac{9}{a} = \frac{108}{5}$

วิธีทำ

$$\begin{aligned}\frac{9}{a} &= \frac{108}{5} \\ 9 \times 5 &= 108 \times a \\ a &= \frac{9 \times 5}{108} = \frac{5}{12}\end{aligned}$$

2.2 การแก้โจทย์ปัญหาโดยใช้สัดส่วน

มีวิธีการดังนี้

1. สมมุติตัวแปรแทนจำนวนที่ต้องการหาค่า
2. เขียนสัดส่วนแสดงการเท่ากันของอัตราส่วนที่กำหนดและอัตราส่วนใหม่
3. แก้สมการเพื่อหาค่าของตัวแปร

ตัวอย่างที่ 8 สามเหลี่ยมรูปหนึ่งมีอัตราส่วนความยาวของด้านทั้งสามเป็น 5 : 12 : 13 ถ้าเส้นรอบรูปของสามเหลี่ยมรูปนี้ยาว 90 เซนติเมตร จงหาความยาวของด้านที่สั้นที่สุด

วิธีทำ สมมุติให้ด้านที่สั้นที่สุดของสามเหลี่ยมเป็น x เซนติเมตร

จะได้สัดส่วน

$$\begin{aligned}\frac{x}{90} &= \frac{5}{5 + 12 + 13} \\ \therefore x &= \frac{5}{30} \times 90 = 15\end{aligned}$$

นั่นคือ ด้านที่สั้นที่สุดยาว 15 เซนติเมตร

ตัวอย่างที่ 9 ปุ๋ยชนิดหนึ่งมีอัตราส่วนผสมโดยน้ำหนักของไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโพแทสเซียมเป็น 16 : 20 : 0 ถ้าซื้อปุ๋ยมา 1 กระสอบ (น้ำหนัก 30 กิโลกรัม) จะมีฟอสฟอรัสกี่กิโลกรัม

วิธีทำ สมมุติให้ปุ๋ย 1 กระสอบ (30 กิโลกรัม) มีฟอสฟอรัส x กิโลกรัม

จะได้สัดส่วน

$$\begin{aligned}\frac{x}{30} &= \frac{20}{16 + 20 + 0} \\ \therefore x &= \frac{20}{36} \times 30 = \frac{50}{3} = 16\frac{2}{3}\end{aligned}$$

นั่นคือ ปุ๋ย 1 กระสอบมีปริมาณฟอสฟอรัส $16\frac{2}{3}$ กิโลกรัม

3. ร้อยละ (Percent)

3.1 ร้อยละหรือเปอร์เซ็นต์ หมายถึง อัตราส่วนหรือเศษส่วนที่มีส่วนเป็นร้อยหรืออัตราส่วนของปริมาณใดปริมาณหนึ่งต่อ 100

เช่น ร้อยละ 25 หรือ 25% หมายถึง 25 ส่วนใน 100 ส่วนที่เท่ากัน

ร้อยละ 1.25 ของ 4,000 หมายถึง 1.25 ส่วนใน 100 ส่วนของ 4,000 หรือ $\frac{1.25}{100} \times 4,000 = 50$

3.2 การเปลี่ยนอัตราส่วนให้เป็นร้อยละ ทำได้โดยทำให้จำนวนที่สองของอัตราส่วนเป็น 100

สูตร $a : b = \left(\frac{a}{b} \times 100 \right) \%$

ตัวอย่างที่ 10 จงเปลี่ยน $\frac{3}{5}$ และ $\frac{5}{4}$ ให้อยู่ในรูปร้อยละ

วิธีทำ $\frac{3}{5} = \frac{3 \times 20}{5 \times 20} = \frac{60}{100}$ $\frac{5}{4} = \frac{5 \times 25}{4 \times 25} = \frac{125}{100}$
 $\therefore \frac{3}{5} =$ ร้อยละ 60 หรือ 60% $\therefore \frac{5}{4} =$ ร้อยละ 125 หรือ 125%

3.3 การเปลี่ยนร้อยละให้เป็นอัตราส่วน ทำได้โดยเขียนเป็นอัตราส่วนที่มีจำนวนที่หนึ่งเป็นค่าของร้อยละ และจำนวนที่สองเป็น 100

ตัวอย่างที่ 11 จงเขียน 18% และ 135% ให้อยู่ในรูปอัตราส่วน

วิธีทำ $18\% = \frac{18}{100} = \frac{9}{50}$ $135\% = \frac{135}{100} = \frac{27}{20}$
 $\therefore 18\% = \frac{9}{50}$ หรือ 9 : 50 $\therefore 135\% = \frac{27}{20}$ หรือ 27 : 20

3.4 การคำนวณค่าเกี่ยวกับร้อยละ จะพบใน 3 ลักษณะดังนี้

ตัวอย่างที่ 12 5% ของเงิน 1,200 บาท คิดเป็นกี่บาท

วิธีทำ ให้ 5% ของเงิน 1,200 บาท คิดเป็นเงิน A บาท

$$\frac{5}{100} \times 1,200 = A$$

$$60 = A$$

ดังนั้น 5% ของเงิน 1,200 บาท คิดเป็นเงิน 60 บาท

คิดแบบสัดส่วน

$$\frac{A}{1,200} = \frac{5}{100}$$

$$A = \frac{5}{100} \times 1,200$$

$$= 60 \text{ บาท}$$

ตัวอย่างที่ 13 5,400 เป็น 60% ของจำนวนใด

วิธีทำ ให้ 5,400 เป็น 60% ของ A ; $5,400 = \frac{60}{100} \times A$

$$5,400 \times \frac{100}{60} = A$$

$$9,000 = A$$

นั่นคือ 5,400 เป็น 60% ของ 9,000

คิดแบบสัดส่วน

$$\frac{5,400}{A} = \frac{60}{100}$$

$$A = \frac{5,400 \times 100}{60}$$

$$= 9,000$$

ตัวอย่างที่ 14 จำนวน 48 เป็นกี่เปอร์เซ็นต์ของ 192

วิธีทำ ให้ 48 เป็น A% ของ 192

$$\begin{aligned} 48 &= \frac{A}{100} \times 192 \\ A &= \frac{48 \times 100}{192} \\ A &= 25 \end{aligned}$$

นั่นคือ 48 คิดเป็น 25% ของ 192

คิดแบบสัดส่วน

$$\begin{aligned} \frac{A}{100} &= \frac{48}{192} \\ A &= \frac{48 \times 100}{192} \\ &= 25 \end{aligned}$$

3.5 การแก้โจทย์ปัญหาเกี่ยวกับร้อยละ

ตัวอย่างที่ 15 เด็กหญิงพจนานัททำข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์ถูก 95% ของข้อสอบทั้งหมด ถ้าข้อสอบมีอยู่ 40 ข้อ เด็กหญิงพจนานัทจะทำข้อสอบถูกทั้งหมดกี่ข้อ

วิธีทำ เด็กหญิงพจนานัททำข้อสอบคณิตศาสตร์ถูก 95% ของจำนวนข้อสอบทั้งหมด และข้อสอบมีอยู่ทั้งหมด 40 ข้อ

$$\begin{aligned} \text{ข้อสอบ } 100 \text{ ข้อ เด็กหญิงพจนานัททำถูก} &= 95 \text{ ข้อ} \\ \text{ถ้ามีข้อสอบ } 40 \text{ ข้อ เด็กหญิงพจนานัททำถูก} &= \frac{95 \times 40}{100} \\ &= 38 \text{ ข้อ} \\ \text{นั่นคือ เด็กหญิงพจนานัทจะทำข้อสอบถูก } &38 \text{ ข้อ} \end{aligned}$$

คิดแบบสัดส่วน

$$\begin{aligned} \text{ข้อสอบ } 40 \text{ ข้อ สมมติทำถูก } x \text{ ข้อ} \\ \frac{x}{40} &= \frac{95}{100} \\ \therefore x &= \frac{95}{100} \times 40 \\ &= 38 \end{aligned}$$

ตัวอย่างที่ 16 ชายโทรทัศน์เครื่องหนึ่งราคา 7,500 บาท ได้กำไร 25% ถ้าขายราคา 7,000 บาท จะได้กำไรหรือขาดทุน ร้อยละเท่าใด

วิธีทำ ชายโทรทัศน์ราคา 7,500 บาท ได้กำไร 25%

$$\begin{aligned} \text{ชายโทรทัศน์ } 125 \text{ บาท } \text{ทุน} &= 100 \text{ บาท} \\ \text{ชายโทรทัศน์ } 7,500 \text{ บาท } \text{ทุน} &= \frac{100 \times 7,500}{125} \\ \text{โทรทัศน์ 1 เครื่อง ต้นทุน} &= 6,000 \text{ บาท} \\ \text{แต่ชายโทรทัศน์ไป 7,000 บาท ได้กำไร} &= 7,000 - 6,000 \\ &= 1,000 \text{ บาท} \\ \therefore \text{ทุน } 6,000 \text{ บาท ได้กำไร} &= 1,000 \text{ บาท} \\ \text{ถ้าทุน } 100 \text{ บาท ได้กำไร} &= \frac{1,000 \times 100}{6,000} \\ &= 16\frac{2}{3} \text{ บาท} \end{aligned}$$

ดังนั้น จะได้กำไรร้อยละ $16\frac{2}{3}$

คิดแบบสัดส่วน

$$\begin{aligned} \text{สมมติราคาทุน } x \text{ บาท} \\ \text{ชาย 7,500 บาท ได้กำไร 25\%} \\ \frac{x}{7,500} &= \frac{100}{100 + 25} \\ \therefore x &= 6,000 \text{ บาท} \\ \text{ชาย 7,000 บาท สมมติได้กำไร } y\% \\ \frac{y}{100} &= \frac{7,000 - 6,000}{6,000} \\ \therefore y &= 16\frac{2}{3} \\ \text{นั่นคือได้กำไร } &16\frac{2}{3}\% \end{aligned}$$

3.6 การคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

บุคคลธรรมดาผู้มีเงินได้จากการจ้างแรงงานตามมาตรา 40 (1) แห่งประมวลรัษฎากรประเภทเดียว มีหน้าที่ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ (แบบ ภ.ง.ด. 91) เพื่อชำระภาษีแก่กรมสรรพากร สำหรับรายได้ที่ได้รับ ในแต่ละปีภาษี (ปีภาษีจะเริ่มนับจากเดือนมกราคมถึงธันวาคมของปีเดียวกัน)

การคำนวณภาษีเงินได้ตามแบบ ภ.ง.ด. 91 จะเกี่ยวข้องกับ **เงินได้พึงประเมิน** **ค่าใช้จ่าย** **ค่าลดหย่อน** และ **เงินได้สุทธิ** ดังนี้

เงินได้พึงประเมิน เป็นเงินได้ตามที่กฎหมายกำหนดตลอดปีภาษี เช่น เงินเดือน ค่าจ้าง บำนาญ และโบนัส

ค่าใช้จ่าย เป็นเงินตามอัตราที่กฎหมายกำหนดให้ผู้มีเงินได้สามารถนำไปหักออกจากเงินได้พึงประเมินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในแต่ละปีภาษี

ค่าลดหย่อน เป็นเงินตามอัตราที่กฎหมายกำหนดให้ผู้มีเงินได้สามารถนำไปหักออกจากเงินได้พึงประเมินหลังจากหักค่าใช้จ่ายแล้ว เพื่อเป็นค่าลดหย่อนของผู้มีเงินได้ บิดามารดา คู่สมรสที่ไม่มีเงินได้ บุตร เบี้ยประกันชีวิต เงินบริจาค ค่าซื้อหน่วยลงทุน ดอกเบี้ยเงินกู้ยืม และเงินสมทบกองทุนประกันสังคม

เงินได้สุทธิ เป็นเงินได้พึงประเมินที่เหลือจากการหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนแล้ว โดยเงินได้สุทธินี้จะนำไปใช้เป็นฐานในการคำนวณภาษีเงินได้ ดังจะได้อธิบายต่อไป

สำหรับปีภาษี 2548 กรมสรรพากรได้กำหนดเกณฑ์คำนวณภาษีเงินได้ ตามตารางดังนี้

ขั้นเงินได้สุทธิตั้งแต่	เงินได้สุทธิ จำนวนสูงสุด ของขั้น	อัตรา ภาษี ร้อยละ	ภาษีใน แต่ละ ขั้นเงินได้	ภาษีสะสม สูงสุดของขั้น
0 ถึง 100,000	100,000	5	ยกเว้น	0
100,001 " 500,000	400,000	10	40,000	40,000
500,001 " 1,000,000	500,000	20	100,000	140,000
1,000,001 " 4,000,000	3,000,000	30	900,000	1,040,000
4,000,001 บาทขึ้นไป		37		

หมายเหตุ เงินได้สุทธิส่วนที่ไม่เกิน 100,000 บาทแรก ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้

ตัวอย่างที่ 17 ในปี พ.ศ. 2550 ภราดรมีเงินได้สุทธิ 3,500,000 บาท และถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้แล้ว 700,000 บาท ภราดรจะต้องชำระภาษีเงินได้เพิ่มเติมหรือได้รับเงินภาษีคืนเป็นจำนวนเท่าใด

วิธีทำ

ภราดรมีเงินได้สุทธิ 3,500,000 บาท

จากตารางคำนวณภาษีเงินได้พบว่า

เงินได้สุทธิ 0–1,000,000 บาท ต้องชำระภาษีรวม 140,000 บาท

$$\begin{aligned} \text{เงินได้สุทธิอีก } 2,500,000 \text{ บาท ต้องชำระภาษีอัตรา } 30\% &= \frac{30}{100} \times 2,500,000 \\ &= 750,000 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\text{รวมต้องชำระภาษีเงินได้ } 140,000 + 750,000 = 890,000 \text{ บาท}$$

$$\text{แต่ภราดรถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้แล้ว } 700,000 \text{ บาท}$$

$$\text{นั่นคือเขาต้องชำระภาษีเพิ่มอีก } 890,000 - 700,000 = 190,000 \text{ บาท}$$

โจทย์ตัวอย่างระคน

1. $1\frac{1}{5} : 10\frac{4}{5}$ ควรมีค่าเท่ากับเท่าใด

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad 1\frac{1}{5} : 10\frac{4}{5} &= \frac{6}{5} : \frac{54}{5} \\ &= 6 : 54 \\ &= 1 : 9 \end{aligned}$$

2. เงิน 25,323 บาท แบ่งตามอัตราส่วน 2 : 5 : 7 : 9 จงหาว่าเงินส่วนที่มากที่สุด และเงินส่วนที่น้อยที่สุดต่างกันกี่บาท

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad \text{จำนวนส่วนทั้งหมด คือ } 2 + 5 + 7 + 9 &= 23 \text{ ส่วน} \\ \text{เงิน } 23 \text{ ส่วน คิดเป็นเงิน} &= 25,323 \text{ บาท} \\ \text{เงิน } 2 \text{ ส่วน คิดเป็นเงิน} &= \frac{25,323 \times 2}{23} \\ &= 2,202 \text{ บาท} \\ \text{เงิน } 9 \text{ ส่วน คิดเป็นเงิน} &= \frac{25,323 \times 9}{23} \\ &= 9,909 \text{ บาท} \end{aligned}$$

$$\text{เงินส่วนที่มากที่สุดและเงินส่วนที่น้อยที่สุดต่างกัน} = 9,909 - 2,202 = 7,707 \text{ บาท}$$

3. ถ้า $2 : 4 = 4 : y = 2y : z$ จงหาค่าของ $\frac{y^2}{4} : \left(\frac{z}{4}\right)^2$

$$\begin{aligned} \text{วิธีทำ} \quad 2 : 4 &= 4 : y = 2y : z \\ 2 : 4 &= 4 : y \\ \text{หรือ} \quad \frac{2}{4} &= \frac{4}{y} \\ y &= 4 \times \frac{4}{2} = 8 \\ \text{และ} \quad 2 : 4 &= 2y : z \\ 2 : 4 &= 2(8) : z \\ 2 : 4 &= 16 : z \\ \text{หรือ} \quad \frac{2}{4} &= \frac{16}{z} \\ z &= 16 \times \frac{4}{2} \\ z &= 32 \\ \frac{y^2}{4} : \left(\frac{z}{4}\right)^2 &= \frac{8^2}{4} : \left(\frac{32}{4}\right)^2 \\ &= \frac{64}{4} : \frac{64}{1} \\ &= 1 : 4 \end{aligned}$$

4. แอปเปิลญี่ปุ่น 100 ผล ราคา 1,800 บาท นำเสีย 6 ผล ที่เหลือขายไปผลละ 30 บาท จะได้กำไรทั้งสิ้นกี่เปอร์เซ็นต์

วิธีทำ แอปเปิล 100 ผล นำเสีย 6 ผล เหลือ $100 - 6 = 94$ ผล

$\therefore$ ทุน 1,800 บาท ขายผลละ 30 บาท ได้เงิน $94 \times 30 = 2,820$ บาท

หรือทุน 1,800 บาท ได้กำไร $2,820 - 1,800 = 1,020$ บาท

สมมติขายแอปเปิลที่เหลือผลละ 30 บาท แล้วได้กำไร $x\%$

$$\begin{aligned} \text{เขียนเป็นสัดส่วนได้ว่า} \quad \frac{x}{100} &= \frac{1,020}{1,800} \\ x &= \frac{1,020 \times 100}{1,800} \\ &= 56\frac{2}{3} \end{aligned}$$

นั่นคือ จะได้กำไรทั้งสิ้น $56\frac{2}{3}\%$

5. ชาย 5 คน ทำงานอย่างหนึ่งเสร็จภายในหนึ่งเดือน ในขณะที่ต้องใช้หญิง 10 คน หรือเด็ก 15 คน จึงจะทำงานชิ้นเดียวกันนั้นเสร็จภายในหนึ่งเดือนเช่นกัน ถ้าให้ชาย หญิง และเด็กจำนวนเท่ากันช่วยกันทำงานชิ้นนี้ อัตราส่วนของงานที่เด็กทำได้ต่องานที่หญิงทำได้ และงานที่ชายทำได้เป็นเท่าใด

วิธีทำ จากโจทย์ $\Rightarrow$

ชาย 5 คน ใช้เวลา 1 เดือน ทำงานได้	1	ของงาน
ชาย 1 คน ใช้เวลา 1 เดือน ทำงานได้	$\frac{1}{5}$	ของงาน
ชาย x คน ใช้เวลา 1 เดือน ทำงานได้	$\frac{x}{5}$	ของงาน
$\Rightarrow$ หญิง 10 คน ใช้เวลา 1 เดือน ทำงานได้	1	ของงาน
หญิง 1 คน ใช้เวลา 1 เดือน ทำงานได้	$\frac{1}{10}$	ของงาน
หญิง x คน ใช้เวลา 1 เดือน ทำงานได้	$\frac{x}{10}$	ของงาน
$\Rightarrow$ เด็ก 15 คน ใช้เวลา 1 เดือน ทำงานได้	1	ของงาน
เด็ก 1 คน ใช้เวลา 1 เดือน ทำงานได้	$\frac{1}{15}$	ของงาน
เด็ก x คน ใช้เวลา 1 เดือน ทำงานได้	$\frac{x}{15}$	ของงาน

$$\begin{aligned} \therefore \text{อัตราส่วนงานที่เด็กทำ : หญิงทำ : ชายทำ} &= \frac{x}{15} : \frac{x}{10} : \frac{x}{5} \\ &= 2 : 3 : 6 \end{aligned}$$

แบบฝึกหัด

1. จงทำอัตราส่วนที่กำหนดให้ ให้เป็นอัตราส่วนอย่างต่ำ

1. $32 : 48$	2. $72 : 81$	3. $51 : 225$	4. $42 : 108$
5. $585 : 260$	6. $3.5 : 4.5$	7. $12.4 : 2.12$	8. $0.96 : 4.8$
9. $1.85 : 44.4$	10. $1.2 : 50$		

2. จงหาค่าของ A ที่ทำให้อัตราส่วนที่กำหนดให้เป็นอัตราส่วนที่เท่ากัน

1. $2A : 30 = 10 : 15$	2. $0.5 : 1 = A : 2$
3. $2 : 5 = A : 15$	4. $3 : A = 12 : 16$
5. $17 : 51 = A : 102$	6. $40 : A = 8 : 6$
7. $7 : 9 = 28 : A$	8. $7 : 4 = A : 36$
9. $50 : A = 10 : 1$	10. $18 : 72 = 6 : A$

3. จงหาคำตอบที่ถูกต้อง

1. ถ้า $A : B = 5 : 6$, $C : B = 7 : 6$, $C : D = 7 : 8$ แล้ว จงหาค่าของ $A : B : C : D$
2. ถ้า $x : y = 18 : 11$, $y : z = 5.5 : 9$ แล้ว จงหาค่าของ $x : y : z$
3. ถ้า $M : N = 1 : 1.5$, $N : O = 0.75 : 1$, $O : P = 0.25 : 1$, $P : Q = 5 : 2$ แล้ว จงหาค่าของ $M : N : O : P : Q$
4. ถ้า $A : B : C = 2 : 8 : 9$, $A : D : E : F = 3 : 7 : 4 : 8$ แล้ว จงหาค่าของ $A : B : C : D : E : F$
5. ชิติมา พจนา และพจนาด มีน้ำหนักเป็นอัตราส่วน $5 : 9 : 8$ ถ้าพจนาดมีน้ำหนัก 48 กิโลกรัม จงหา
  - ก. น้ำหนักของชิติมาและพจนา
  - ข. น้ำหนักรวมของชิติมาและพจนาด

4. จงหาค่าของ A ในสัดส่วนที่กำหนดให้

1. $\frac{A}{5} = \frac{21}{35}$	2. $\frac{7}{11} = \frac{63}{A}$	3. $\frac{A}{7} = \frac{27}{63}$
4. $\frac{4}{9} = \frac{32}{A}$	5. $\frac{A}{54} = \frac{49}{42}$	6. $\frac{12}{8} = \frac{27}{A}$
7. $\frac{A}{14} = \frac{27}{21}$	8. $\frac{12}{24} = \frac{A}{144}$	9. $\frac{35}{A} = \frac{64}{40}$
10. $\frac{56}{84} = \frac{32}{A}$	11. $\frac{2A}{5} = \frac{12}{5}$	12. $\frac{0.2}{A} = \frac{4}{3.6}$
13. $\frac{125}{A-9} = \frac{5}{16}$	14. $\frac{14}{210} = \frac{A}{540}$	

5.

จงหาค่าของ A ในแต่ละข้อต่อไปนี้

1. 20% ของ 80 เท่ากับ A
2. 15% ของ 120 เท่ากับ A
3. 20% ของ 270 เท่ากับ A
4. 5% ของ 4% ของ 250 เท่ากับ A
5. 5% ของ 1,200 เท่ากับ A
6. 95% ของ 40 เท่ากับ A
7. 120% ของ 60 เท่ากับ A
8. 33 เป็น A เปอร์เซนต์ของ 55
9. 36 เป็น A เปอร์เซนต์ของ 1,800
10. 35 เป็น A เปอร์เซนต์ของ 210
11. 10% ของ 30 เป็น A เปอร์เซนต์ของ 100
12. 12 เป็น A เปอร์เซนต์ของ 75
13. 6 เป็น A เปอร์เซนต์ของ 30
14. 300 เป็น A เปอร์เซนต์ของ 80
15. 35 เป็น 25% ของ A
16. 10 เป็น 4% ของ A
17. 20 เป็น 15% ของ A
18. 25% ของ 432 เป็น 20% ของ A
19. 8 เป็น 15% ของ A
20. 5,400 เป็น 60% ของ A

6.

จงหาคำตอบที่ถูกต้อง

1. 8 ตารางเมตร เป็น 40% ของกี่ตารางวา (กำหนด 1 วา = 2 เมตร)
2. ถ้า A เป็น 40% ของ B และ B เป็น 20% ของ C จงหาว่า A เป็นร้อยละเท่าใดของ C
3. กี่ตารางเมตรเป็น 35% ของ 40 ตารางวา
4. โรงเรียนวัดทุ่งหินได้ส่งนักเรียนไปชุมนุมลูกเสือ 30 คน คิดเป็นร้อยละ 4 ของนักเรียนทั้งหมด และส่งครูไป 4 คน ซึ่งเป็นร้อยละ 16 ของครูทั้งหมด จงหาอัตราส่วนของจำนวนครูต่อนักเรียนของโรงเรียนนี้
5. โรงงานอุตสาหกรรมมีเครื่องจักรที่ใช้ได้คิดเป็น 92% ของเครื่องจักรทั้งหมด ถ้ามีเครื่องจักรเสีย 12 เครื่อง อยากทราบว่าโรงงานแห่งนี้มีเครื่องจักรทั้งหมดกี่เครื่อง
6. ในการผสมปูนทำเสาคอนกรีต ใช้อัตราส่วนการผสมปูนต่อหินต่อทรายเท่ากับ 1 : 2 : 4 ถ้าในการทำเสาคอนกรีตต้นหนึ่งใช้คอนกรีตทั้งหมด 210 ถัง จงหาว่าจะผสมโดยใช้ปูนกี่ถัง
7. ปิดราคาสินค้าสูงกว่าทุน 15% แต่ลดให้ผู้ซื้อ 5% จะได้กำไรกี่เปอร์เซนต์
8. สินค้าชิ้นหนึ่งถ้าขาย 160 บาท จะขาดทุน 20% จงหาว่าต้องขายกี่บาทจึงจะได้กำไร 25%
9. ซื้อแตงโม 5 ผล ราคา 200 บาท แบ่งขายไปก่อน 2 ผล ราคา 100 บาท ที่เหลือขายผลละ 55 บาท จะได้กำไรร้อยละเท่าใด
10. ร้านค้าขายพัดลมราคา 340 บาท ปรากฏว่าขาดทุน 15% อยากทราบว่าร้านค้านี้ต้องติดราคาขายกี่บาท เมื่อลดราคา 20% แล้ว จะมีกำไร 25%

7.

จงเลือกคำตอบที่ถูกต้อง

1. ถ้า $A : B = 2 : 3$, $A : C = 4 : 5$ และ $A : D = 3 : 4$ จงหาค่าของ $A : A + B + C : D$
  - 1) $12 : 48 : 16$
  - 2) $24 : 90 : 32$
  - 3) $10 : 12 : 15$
  - 4) $24 : 21 : 38$
2. ถ้า $2 : 2A : 5 = 1 : 9 : 2B$ แล้ว A และ B มีค่าเท่าใด ตามลำดับ
  - 1) $9, \frac{5}{4}$
  - 2) $\frac{4}{5}, 9$
  - 3) $\frac{5}{4}, 9$
  - 4) $9, \frac{4}{5}$
3. ถ้า $A : 2 = B : 5$ แล้ว $5A : 6B$ จะมีค่าเท่าใด
  - 1) $17 : 51$
  - 2) $51 : 17$
  - 3) $2 : 6$
  - 4) $5 : 2$
4. ถ้า $4 : 7 = \frac{A+12}{91}$ แล้ว A คือจำนวนในข้อใด
  - 1) จำนวนที่น้อยกว่า 5^4 อยู่ 400
  - 2) จำนวนที่มากกว่า 30 อยู่เท่ากับผลต่างของ 5^4 กับ 5^2
  - 3) จำนวนที่อยู่ระหว่าง 50 – 60
  - 4) จำนวนที่ต่างจาก 10^2 อยู่ 4 เท่าของ 15
5. วงกลม 2 วง มีเส้นผ่านศูนย์กลางเป็นอัตราส่วน $1 : 3$ จะมีพื้นที่เป็นอัตราส่วนเท่าใด
  - 1) $17 : 113$
  - 2) $21 : 159$
  - 3) $23 : 207$
  - 4) $27 : 246$
6. พจนาก อิสรา และนพรัตน์ มีเงินเป็นอัตราส่วน $5 : 3 : 4$ ถ้าเงินของพจนากและนพรัตน์รวมกัน มีมากกว่าเงินของพจนากและอิสรารวมกันอยู่ 75 บาท อิสราและนพรัตน์มีเงินรวมกันกี่บาท
  - 1) 285
  - 2) 375
  - 3) 495
  - 4) 525
7. จงหาค่าของ $x : y$ เมื่อ $\frac{3}{4}x = \frac{ab^2}{3}$ และ $\frac{y}{6} = \frac{2a^2b}{27}$
  - 1) $b : a$
  - 2) $a : b$
  - 3) $3b : 4a$
  - 4) $4a : 3b$
8. มีเงินอยู่ 7,200 บาท แบ่งให้สมศักดิ์ สมชาย และสมจิตต์ เป็นอัตราส่วน $3 : 2 : 5$ สมศักดิ์ได้เงิน 2,160 บาท สมชายจะได้เงินน้อยกว่าสมจิตต์กี่บาท
  - 1) 1,440
  - 2) 2,160
  - 3) 3,600
  - 4) 5,040

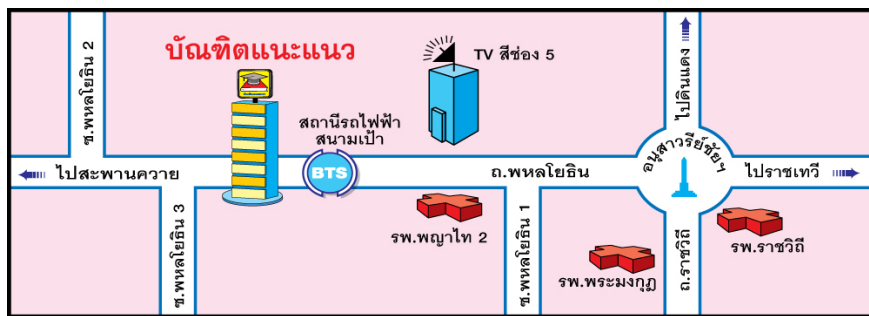
9. เชือกเส้นหนึ่งยาว 24 เมตร เชือกเส้นที่สองยาว 3 วา อัตราส่วนของเชือกเส้นที่สองต่อเชือกเส้นที่หนึ่งเท่ากับเท่าใด
    - 1) 1 : 4
    - 2) 1 : 8
    - 3) 3 : 9
    - 4) 4 : 15
  10. ถ้าสี่เหลี่ยมมีมุมภายในทั้งสี่เป็นอัตราส่วน 1 : 2 : 3 : 4 จงหาว่าสี่เหลี่ยมรูปนี้มีมุมที่ใหญ่ที่สุด ต่างจากมุมที่เล็กที่สุดเท่าใด
    - 1) 98°
    - 2) 108°
    - 3) 144°
    - 4) 160°
  11. $A - 5$ เป็นร้อยละ 5 ของจำนวนใด
    - 1) 100A
    - 2) $\frac{5(A - 5)}{100}$
    - 3) $\frac{100A - 5}{5}$
    - 4) $\frac{100(A - 5)}{5}$
  12. ซื้อบัตรของขวัญมาราคาร้อยละ 125 บาท ขายได้กำไรร้อยละ 3 บาท จงหาว่าได้กำไรกี่เปอร์เซ็นต์
    - 1) $5\frac{2}{6}\%$
    - 2) $12\frac{3}{4}\%$
    - 3) 18%
    - 4) 20%
  13. 2% ของ 3% ของเงิน 1,000 บาท เท่ากับ 4% ของเงินกี่บาท
    - 1) 5
    - 2) 15
    - 3) 20
    - 4) 25
  14. จงทำ $2\frac{1}{6} : 3\frac{5}{7}$ ให้เป็นร้อยละ
    - 1) $58\frac{1}{3}\%$
    - 2) $58\frac{2}{3}\%$
    - 3) $58\frac{1}{6}\%$
    - 4) $58\frac{1}{12}\%$
  15. 70 เป็น 35% ของ A และ A เป็นร้อยละเท่าใดของ 800
    - 1) $7\frac{1}{2}$
    - 2) 15
    - 3) 25
    - 4) 35
  16. น้ำเชื่อมขวดที่หนึ่งมีน้ำตาล 65% นอกนั้นเป็นน้ำ ขวดที่สองมีน้ำตาล 80% นอกนั้นเป็นน้ำ ถ้านำมาผสมใหม่ให้มีน้ำตาล 75% จะต้องใช้ส่วนผสมจากขวดใดที่หนึ่งต่อขวดใดที่สองเป็นอัตราส่วนตามข้อใด
    - 1) 2 : 3
    - 2) 2 : 1
    - 3) 1 : 2
    - 4) 1 : 3
  17. น้ำผลไม้รวมกล่องแรก 2 ลิตร มีน้ำแครอทสีม่วง 45% นำไปผสมกับน้ำผลไม้รวมกล่องที่สองปริมาณ $\frac{1}{2}$ ลิตร ซึ่งมีน้ำแครอทสีม่วง 40% อยากทราบว่าส่วนผสมใหม่จะมีน้ำแครอทสีม่วงผสมอยู่ร้อยละเท่าใด
    - 1) 42
    - 2) 42.5
    - 3) 43
    - 4) 44

- 18.** เมื่อ 6 ปีที่แล้วพ่อ แม่ และลูกมีอายุเป็นอัตราส่วน 13 : 12 : 3 ปัจจุบันอายุของ แม่ : พ่อ : ลูก เป็นอัตราส่วน 14 : 15 : 5 อยากทราบว่าปัจจุบันพ่อมียุมากกว่าแม่กี่ปี
- 1) 2   2) 3
3) 5   4) 10
- 19.** อรรถพลซื้อโทรศัพท์มือถือ 3 เครื่อง ด้วยอัตราส่วนต้นทุน 5 : 7 : 6 เมื่อขายเครื่องแรกได้กำไร 10% ขายเครื่องที่สองขาดทุน 5% และขายเครื่องที่สามได้กำไร 4% สรุปแล้วเขามีกำไรรวม 390 บาท อยากทราบว่าเขาลงทุนซื้อโทรศัพท์มือถือทั้ง 3 เครื่องรวมเป็นเงินกี่บาท
- 1) 15,000   2) 16,000
3) 17,000   4) 18,000
- 20.** แม่ค้าซื้อส้มสายน้ำผึ้งกิโลกรัมละ 20 บาท มาจำนวนหนึ่ง และซื้อสั้หมู่นกิโลกรัมละ 30 บาท มาอีกจำนวนหนึ่ง ถ้าแบ่งสั้ทั้ง 2 ชนิดมาคละกันแล้วขายในราคา กิโลกรัมละ 22 บาท จะขาดทุน 20% อยากทราบว่าควรจะคละ ส้มสายน้ำผึ้ง : สั้หมู่นตามอัตราส่วนใดจึงจะได้กำไร 20%
- 1) 2 : 1   2) 1 : 2
3) 1 : 3   4) 2 : 3

โปรดทราบ!

ตัวอย่างนี้จะโชว์เฉพาะหน้า 1-20 เท่านั้น
หากจะขอดูหนังสือทั้งเล่ม ต้องติดต่อที่
บัณฑิตแนะแนว (โทรศัพท์ 02-2794808)
หรือ ที่ร้านจำหน่ายหนังสือชั้นนำทั่วประเทศ

สำนักงานบัณฑิตแนะแนว 1033/4 ถ.พหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กทม. 10400

เวลาทำงาน 08.00-17.00 น. Website : www.bunditnaenaew.com

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ เปิดทุกวัน (จันทร์-อาทิตย์) โทรศัพท์ 02-2794808 แฟกซ์ 02-6171820

ตรงตามหลักสูตรใหม่

ชุด โจทย์ขั้นเทพ และคลังโจทย์... หนังสือชุดเดียวในประเทศไทย!! ที่มี **"ตารางสรุปค่าสถิติของนักเรียนทั่วประเทศ"** สำหรับใช้เปรียบเทียบเพื่อประเมินความสามารถของตัวเองในแต่ละวิชาได้อย่างชัดเจน จัดพิมพ์หลายเล่ม แยกตามระดับชั้น โจทย์ครอบคลุมและพลิกแพลงหลายรูปแบบ เพื่อความเป็นเลิศเหนือระดับ พร้อมเฉลยละเอียดเข้าใจง่าย เหมาะสำหรับใช้เตรียมสอบเพื่อวัดพื้นฐานความรู้, สอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อ และสอบแข่งขันในทุกสนาม!

โจทย์ขั้นเทพ ประถม
ราคา 199 บาท

โจทย์ขั้นเทพ ม.ต้น
ราคา 299 บาท

คลังโจทย์ประถม
ราคา 199 บาท

คลังโจทย์ ม.ต้น
ราคา 299 บาท

ชุด TOP เป็นหนังสือสรุปเนื้อหาสำคัญ ตามหลักสูตรในแต่ละวิชาของแต่ละระดับชั้นพร้อมแบบฝึกหัดท้ายบท เหมาะสำหรับนักเรียนใช้อ่านทบทวนความรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อผลการสอบที่ยอดเยี่ยม

ชุด TEST เป็นหนังสือโจทย์แบบฝึกหัดเรียงตามบทเรียนแต่ละเรื่องของวิชานั้นๆ เหมาะสำหรับนักเรียนใช้ฝึกทำเพื่อทบทวนและพัฒนาความรู้ด้วยตัวเอง เพราะจะมีโจทย์ ที่ออกครอบคลุมทุกเรื่องครบถ้วนและพลิกแพลง ตั้งแต่ง่ายไปหายาก พร้อมเฉลยอย่างละเอียด

หนังสือทั้ง **ชุด TOP** และ **ชุด TEST** จัดพิมพ์ด้วยกระดาษ BOOK PAPER อย่างดี โดยระดับมัธยมต้น แยกเป็น 3 ชั้นๆ ละ 5 วิชา คือ คณิตศาสตร์, วิทยาศาสตร์, ภาษาอังกฤษ, ภาษาไทย และสังคมศึกษา ดังนี้

TOP ม.1
ราคา 89 บาท

TOP ม.2
ราคา 89 บาท

TOP ม.3
ราคา 89 บาท

อยู่ระหว่างการจัดทำ

ชุด เตรียมสอบ NT & O-NET และสอบเรียนต่อ เพื่อเตรียมสอบ NT&O-NET และ สอบคัดเลือกเข้าเรียนต่อ มีหลายเล่ม

คัมภีร์สอบ O-NET ชั้น ม.3
ราคา 159 บาท

แนวข้อสอบ เข้าเรียน ม.ต้น
ราคา 159 บาท

เตรียมสอบและข้อสอบเข้า ม.ต้น
ราคา 199 บาท

เตรียมทบทวน 4 เท้า
ราคา 299 บาท

มีวางจำหน่ายที่ร้านหนังสือชั้นนำทั่วประเทศ หรือสั่งซื้อโดยตรงที่

บันดิตนาเอนาว 1033/4 ถ.พหลโยธิน สามเสนใน พญาไท กทม. 10400
โทรศัพท์ 02-2794808 แฟกซ์ 02-6171820 www.bunditnae-naew.com

กว่า 30 ปี ในวงการศึกษากับ 4 ผลงานคุณภาพที่สร้างสรรค์เพื่อเยาวชนไทย

1

ศูนย์จัดสอบวัดความรู้

จัดสอบ PRE-TEST ด้วยข้อสอบมาตรฐาน พร้อมกันทั่วประเทศ ปีละกว่า 200,000 คน โดยแบ่งการสอบ ออกเป็น 3 กลุ่ม ตามระดับการศึกษาของนักเรียน คือ ระดับประถมศึกษา (ป.2-ป.6), ระดับมัธยมต้น (ม.1-ม.3) และ ระดับมัธยมปลาย (ม.4-ม.6) เพื่อให้ นักเรียนทราบระดับความสามารถทางวิชาการของตนเอง จนใช้เป็นแนวทางในการเลือกสถานศึกษาต่อและอาชีพได้อย่างเหมาะสม

2

ศูนย์ผลิตตำราและสำนักพิมพ์

ผลิตและจำหน่ายหนังสือคู่มือประกอบการเรียนตั้งแต่ประถม-มัธยมปลาย ด้วยความโดดเด่นของเนื้อหาที่อ่านเข้าใจง่าย ครบถ้วนตรงตามบทเรียน ทั้งเทอมต้น-เทอมปลาย เพิ่มศักยภาพในการเรียนและเตรียมตัวสอบสำหรับทุกระดับชั้น

3

ศูนย์กวดวิชาแนวใหม่

รูปแบบใหม่ของการกวดวิชา เปิดสอนตั้งแต่ระดับประถม-ม.ปลาย ดำเนินการสอนโดยทีมอาจารย์ชั้นนำของประเทศที่มีเทคนิคการถ่ายทอดความรู้ให้เข้าใจง่าย เน้นปูพื้นฐานให้แน่น เสริมด้วยกระบวนการสอบ เพื่อวัดและพัฒนาความรู้ตลอดหลักสูตร โดยมีเจ้าหน้าที่แนะแนว คอยดูแลอย่างใกล้ชิด

4

ศูนย์บริการด้านแนะแนว

การเริ่มและบุกเบิกงานแนะแนวที่เปิดให้บริการแก่โรงเรียน, ครู, ผู้ปกครอง และ นักเรียนทั่วประเทศ ตลอดเวลากว่า 30 ปีที่ผ่านมา เป็นผลงานอีกด้านหนึ่งที่เรารู้จัก ทั้งในเรื่องของการรวบรวมข้อมูล-ข่าวสาร, ผลิตสื่อและบริการต่างๆ ทางด้านแนะแนวออกเผยแพร่

TOP ชั้น ม.2
วิชา คณิตศาสตร์
ISBN 974-9956-45-1

ราคา 89 บาท